

Hantering av läkemedel i skolan

Socialstyrelsen har under 2009 beslutat om nya föreskrifter (SOSFS 2009:6) som gäller bedömningen av om en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård.

1 § I dessa föreskrifter avses med egenvård hälso- och sjukvårdsåtgärd som legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal bedömt att en patient själv kan utföra eller med hjälp av någon närstående. Egenvård är inte hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen.

Vem ska göra bedömningen

Det är den behandlande legitimerade yrkesutövaren som inom sitt ansvarsområde ska bedöma, om en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård. Föräldrar kan många gånger ta ansvar för barnets egenvård hemma.

Skolan har ett ansvar för att eleverna får hjälp med sin egenvård till exempel, att ta sin medicin när barnet vistas i skolan. Men i sådana fall där personalen inte klarar av att utföra åtgärden på ett säkert sätt kan åtgärden inte bedömas som egenvård i skolan.

Ansvar för åtgärden ligger då på hälso- och sjukvården. Skolhälsovården har inte ansvar för att utföra egenvård. Skolhälsovården arbetar främst förebyggande. Den ska omfatta hälsokontroller och enkla hälso- och sjukvårdsinsatser, se vidare 14 kap. Skollagen (1985:1100).

Vad lagtexten menar med egenvård är att vården kan utföras exempelvis en förälder, en personlig assistent, skolpersonal eller av barnet själv efter en enklare instruktion. Om insatserna

av läkare bedöms som egenvård ligger ansvaret för att utföra dem inte på sjukvården utan primärt på vårdnadshavaren.

Rutiner för läkemedelshantering i Munkedals kommun.

Socialstyrelsen slår fast att skolan har ett ansvar för att eleverna får hjälp med sin egenvård i skolan och så långt det är möjligt ska det tillgodoses för eleverna i Munkedals kommuns skolor.

Den behandlande läkaren överlåter åt barnets vårdnadshavare att ta hand om barnets egenvård, i de fall medicinering behöver ske under skoltid kan vårdnadshavaren skriftligen överenskomma med personalen om att medverka vid medicinering.

Överenskommelsen görs skriftligt och undertecknas av vårdnadshavare och aktuell person ur personalen. Överenskommelsen tidsbegränsas. Personalen bistår därmed med medicineringen i form av föräldrarnas ”förlängda arm”.

Vårdnadshavare ansvarar för att meddela skolans personal gällande medicin- och omvårdnadsordinationer samt eventuella ändringar av dessa.

Vårdnadshavare ansvarar för att tillhandahålla de mediciner som barnet är ordinerat. Om medicinen går att administrera i dosett är denna att rekommendera.

Vårdnadshavare ansvarar för att personalen får adekvat information.

Skolan har inget eget medicinskt ansvar. Personalen är vårdnadshavarens förlängda arm under skoltid vad gäller medicinering och medicinsk omvårdnad.

Personal kan aldrig beordras av verksamhetsledningen att medverka till medicinering eller medicinsk omvårdnad utan medverkan bygger på frivillighet.

Om inte skolans personal kan vara behjälplig och utföra åtgärden på ett säkert sätt kan åtgärden inte bedömas som egenvård i skolan. Ansvaret för åtgärden ligger då på hälso- och sjukvården.

Läkemedel kan ibland behöva ges i förskola, förskoleklass, skola eller på fritidshem *i föräldrars ställe* av icke medicinsk personal. Exempel på orsaker till sådan behandling är astma, allergi, epilepsi, diabetes och svår koncentrationsstörning.

1. Behandlande läkare är ansvarig för behandlingen och det är denne som ska ge anvisning om hur och när läkemedlet ska ges.

Föräldern begär skriftlig information som skall innehålla:

- Namn på medicin
- Styrka och dos
- Tidpunkt när medicinen skall ges
- Vid vilka situationer medicin ska ges

2. Föräldern ansvarar för att barnet får det ordinerade läkemedlet och kan få hjälp av skolans personal efter överenskommelse. Föräldern överlämnar skriftlig anvisning till skolans personal.

3. Det är arbetsledaren, d v s rektor som ansvarar för att det finns kompetent personal som kan överlämna läkemedlet.

4. Det är personalen som ansvarar för att det de åtagit sig utförs på rätt sätt.

5. I komplicerade fall bör verksamhetschefen ta initiativ till konferens med föräldrar och personal där ansvaret för läkemedelshanteringen tydliggörs och hur den skall utföras. Samråd med behandlande läkare i dessa fall. Under utflykter, lägerskolor och vid andra aktiviteter utanför skolan är det föräldrarnas ansvar att de elever som behöver mediciner har dessa med sig. Det är dock viktigt att lärarna vet vilka elever som regelbundet tar mediciner som t ex vid allergi, epilepsi och diabetes. Dessa elever kan ibland behöva akut medicinering och det är viktigt att läraren är väl insatt i vilka dessa akuta mediciner är. Det är föräldrarnas ansvar att ge läraren denna information.

Läkemedelsförvaring

Läkemedel skall förvaras enligt tillverkarens anvisningar samt tryggt och säkert. Det innebär förvaring i ett särskilt förråd som är anpassat till verksamhetens inriktning och omfattning, alternativt hos eleven själv om denne kan ta ansvar för sin egen medicinering. Läkemedlen skall vara oåtkomliga för obehöriga.

Medicin som tas regelbundet ska förvaras i veckodosett, som föräldern laddar med de läkemedel som ska ges under den tid då eleven vistas i skolan. Dosetten ska förvaras inlåst.

Vid behovsmedicinering skall vårdnadshavaren se till att skolan förses med läkemedlet.

Även här skall läkemedlet förvaras under lås.

Läkemedlen skall ej ha passerat bästföredatum.

Överenskommelse om medverkan i egenvård och omvårdnad

Elevens namn:

Elevens personnummer:

Skola:

Härmed ger jag/vi som vårdnadshavare tillstånd till att

I skolan/skolbarnomsorgen i mitt/vårt ställe får hjälpa mitt/vårt barn med följande mediciner/omvårdnad

---

Fortsätt på baksidan om det behövs!

Vid hjälp med mediciner skall namn på medicin, dos och tid anges. Ändringar meddelas snarast. Mediciner skall förvaras inlåsta.

Lista föres över given medicin, dos och tid, samt signeras av utdelaren. Listan ska efter ifyllandet förvaras i skolhälsovårdsjournalen.

Munkedal den _____ (Förnyas minst en gång per skolår)

_____
Vårdnadshavarens namnteckning

_____
Vårdnadshavarens namnteckning

_____
Namnförtydligande

_____
Namnförtydligande

_____
Tel.nr dagtid

_____
Tel.nr dagtid

Instruktionen mottagen, datum: _____

Personalens namnteckning namnförtydligande